

לתגובות ודעות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִיטַת הַשָּׁבֶת: 19:15

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:17

ר"ת: 20:48

לקבלת העלון במייל – שלחו
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 192 לשבת 23.5.2015 – ה' סיון תשע"ה

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

בְּמִדְבָּר

'שבת דרך ארץ'

בדרך כלל קוראים את פרשת במדבר בשבת שלפני חג השבועות ובודאי שיש בפרשה זו רמזים לקחים ומסרים שיבינו אותנו לקראת קבלת התורה ואחד מהם מובא ע"י האלשיך הקדוש: משה רבנו נצטווה לפקוד את העם יחד עם נשיאי השבטים ולשם כך היה עליו למנות נשיאים. ונקב הקב"ה בשמותם. וביאר האלשיך הקדוש: על הפסוק "אלא קרואי העדה", שעוד בטרם נבחרו לנשיאות היו מורמים מעם ונבחרו האומה, ועם כל זאת לא בחר בהם משה רבנו, עד שהבורא נקב בשמותם. וזאת מדוע? והרי הבחירה בהם היתה צפויה מראש? אלא שידע משה שיש בעם ישראל עוד אנשים שראו את עצמם כמועמדים מתאימים לכהונה הרמה. אמר משה רבנו: לא אוכל לעשות זאת לבחור באחד ולפגוע ברעהו. ולכן בורא עולם הוא זה שנקב בשמותם ומי ידבר אחר מעשיו של מלך מלכי המלכים. ופרשה זו אנו קוראים לפני חג מתן תורה משום שהיא תנאי לקבלת התורה. דרך ארץ קדמה לתורה. רבינו יונה בפירושו למסכת אבות מבאר את המשנה "אם אין דרך ארץ אין תורה" - רצונו לומר שצריך תחילה לתקן את עצמו במידת טובות ובוזה תשכון בו התורה, שאינה שוכנת לעולם בגוף שאינו בעל מידות טובות. ולכן עשרים וארבע אלף תלמידי ר' עקיבא שלא נזהרו בכבוד חבריהם מתו בימי הספירה ולא זכו. האדמו"ר ר' מנחם מווארק שאל שאלה: שבת שלפני הפסח נקרא 'שבת הגדול', שבת שלפני יום הכיפורים נקרא 'שבת תשובה'. מה שם השבת שלפני חג השבועות? הוא מקשה והוא משיב: 'שבת דרך ארץ' משום שדרך ארץ קדמה לתורה. מסופר על הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל שכבר כבחור נודע לתהילה כעילוי חריף ובקי בכל חלקי התורה. עשיר מוקיר תורה וזכה בו כחתן ובתקופת האירוסין הזמינו לעירו להתפאר בו בפני למדני המקום. שמחו כולם לקראתו והקיפוהו בשאלות קשות ומסובכות והוא כאילם לא פוצה פיו ונראה כנבוך, התפלאו כולם: האם זהו העילוי? התאכזב החותן וכבר חשב לנתק את קשרי האירוסין. בקשו החתן אורכה של יומיים עד שיחליט אם ינתק את הקשר אם לאו. כעבור יומיים לאחר תפילת שחרית השיב רבי עקיבא איגר על כל הקושיות וחשף את גדלותו התורנית, חריפותו ובקיאותו. הכל נדהמו מגדלותו ורק שאלה אחת טרדה את מנוחתם: מדוע התעכב החתן הצעיר יומיים? וכי לא יכל לענות על שאלותיהם מיד? הסביר להם רבי עקיבא איגר: הבחנתי בחותן נוסף המתגאה בחתנו שהיה בבית הכנסת בדיוק בעת בה הקשתם שאלותיכם בפני. אני לא חפצתי לביישו, ועד שהשניים לא יצאו מהעיר סרבתי לענות לכם – כי דרך ארץ קדמה לתורה! (פניני בית הלוי גיליון 331)

בסדר הפרשיות יש לרמוז עצה לאדם:

אם הפרנסה שלך מצומצמת ואתה מרגיש כמו במדבר הכל יבש לא מסתדר. נשא את הראש לשמים, תתפלל לקב"ה שיצליח אותך, אבל זכור בהעלותך היינו כשיעלה המזל שלך ותקבל שפע של פרנסה. שלח את עצת יצר הרע ממך שאומר לך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, אל תהיה כמו קרח שהיה עושרו שמור לרעתו. אלא תן תודה להקב"ה על ההצלחה וסור לבית הכנסת ללמוד את חקת היינו החוקים והמשפטים של התורה. זכור כי בלק ר"ת: בצרות לה' קראת לעזרה והוא הושיע אותך, לכן אל תהיה כפוי טובה אלא פנחס תראה פנים למי שחס עליך. זכור את הזמנים שישבת במדבר ולא היה לך פרנסה וקיבלת מטות על הראש כי לא יכולת לשלם חובותיך. וכך תזכיר לעצמך כל מסעי חיך, ואז יצרך יבנע. (הרב מאיר אליהו – מרכבות ארגמן דף ג')

וְאַתֶּכֶם יְהִי אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ רֹאשׁ לְבַיִת אֲבֹתָיו הוּא (א,ד)

בא הפסוק לרמז שאם רואים "איש" שמחזיק את עצמו "למטה" - שהוא באמת שפל בדעתו, אז תמנו אותו שהוא יהיה "ראש לביית אבותיו", כי הוא באמת ראוי להיות מנהיג ישראל (וישבר יוסף)

ואתה הפקד את הלויים על משפן העדת (א,ג)

כתב 'בעל הטורים': המילה "הפקד" מופיעה פעמיים בתנ"ך הפסוק שבו אנו עוסקים - "הפקד את הלויים", ופסוק בתהילים (קטו, ו) - "הפקד עליו רשע". האם יש קשר בין שני הדברים הללו - לוי ורשע? אכן, אומר 'בעל הטורים', קיים קשר ביניהם, והוא מה שאמרו: "אין אדם נעשה שוטר מלמטה אלא אם כן נעשה רשע מלמעלה". ופשטות נראה שכוונת דבריו היא לומר, כי כל מי שמתמנה לתפקיד של שררה כלשהי, אין זאת אלא מפני שהוא נחשב רשע מלמעלה, אלא שהדברים הללו קשים לאמרם, שהרי הלוויים נתמנו לתפקיד של שררה, ואיך יתכן להכתימם בכתם של רשעות?

והאדמו"ר בעל "אמרי אמת" מגור זצ"ל, כתב לבאר את הדברים כך: חז"ל אמרו (סוכה נב, ע"א): "כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו", ואם כן, כשהלוויים הופקדו על משמרתם במשכן, הם עלו לגדולה ונהיו גדולים מחבריהם שכן קיבלו עליהם שררה, אלא שגם יצרם עלה והתחזק, וזהו שנאמר: "הפקד עליו רשע", כי השטן הרשע מתגבר עליו מלמעלה ומקטרג עליו, ועל כך אמרו: אין אדם נעשה שוטר מלמטה, אלא כן נעשה רשע מלמעלה, כי למעלה נוצר נגדו רשע, השוחר למפלתו.

הסבר נוסף מובא ב"מעינה של תורה" מ"דעת זקנים" בשם הר"י מסמבור, שלמאזניים יש שני צדדים, הצד הכבד יורד, כידוע למטה, והצד הקל עולה למעלה. וכשמניחים בצד אחד מצוות ובצד שני עברות, אם המצוות רבות מן העברות כף המצוות יורדת למטה וכף העברות עולה למעלה. וכן להיפך - כאשר העברות רבות, כף העברות יורדת למטה וכף המצוות עולה למעלה. ולפי זה, כאשר אדם עולה לגדולה, וכידוע מוחלין לו על כל עוונותיו (סנהדרין יד ע"א), אם כן כף העברות שלו מתרוקנת ואז היא עולה למעלה, ולזה כיוונו שאמרו: "אין אדם נעשה שוטר למטה", כלומר שהתמנה לשררה ועלה לגדולה, "אלא אם כן נעשה רשע מלמעלה", כלומר שצד הרשעות של מעשיו התרוקן כי מחלו על כל עוונותיו, וכף העברות שבמאזניים שלו עולה למעלה...

עוד הסבר מעניין כתב רבי יוחנן דוד סלומון שליט"א בספרו "בעין יהודית", על פי דברי המשנה במסכת אבות (א, י) האומרת: "שנא את הרבנות". וכמובן שרבנות אין הכוונה דוקא לרבנות ממש, אלא כל תפקיד של שררה. ומדוע צריך לשונא? מפני שמי שנושא בתפקיד שיש בו שררה, הוא קרוב יותר לחטוא. אכן, לא כל השררות שוות בעניין זה. ישנה שררה המשחיתה את נושאה. בעבר הרחוק היו מלכים רשעים, ששמו עצמם כאלקים, ואשר בעיניהם עריפת ראשים בכיכר השוק לא נחשבה למשהו מחריד. דוגמא אופיינית לכך היא קטרינה הצארית, מנהיגת רוסיה, שכעסה על כך שנמנע ממנה לחצות את הנהר מפני שהגשר שעליו קרס. אמרו לה: "אל תכעסי, עוד מעט יבואו החיילים וימלאו בנהר חול שייבשו ותוכלי לעבור". כעס קטרינה והטיחה בהם: "שימלאו את הנהר בחיילים ואני אעבור עליהם".. זו היא השחתה הבאה מן השררה, הרוואה באדם כלי שרת למילוי תאוותיה. היא זו שגררה למחשבה האבסורדית שהאדם פחות ערך הוא ביחס לחול, שכן הינו בר חלוף, ולכן אין כל בעיה להטביעו בנהר, ולעומתו לחול אין לו תחליף, ואם ישימהו בנהר, מאין יבוא חדש? אולם ישנה שררה אחרת, שאף שאינה משחיתה ממש את נושאה, בכל זאת יש להתרחק ממנה, מפני שהיא מחטיאה את האדם, ומדרדרת את אישיותו. כל פקיד זוטר, כשהוא בתפקיד הוא מרגיש שהוא המנהיג, וככזה הוא עלול לנהוג בחוסר זהירות לפגוע ומעליב. עליו להשתדל רבות ולהתאמץ בעבודת המידות כדי להימנע מכך, ולכך התכוונו חז"ל כשאמרו: "ושנא את הרבנות". ועל זה אמר "בעל הטורים" כאשר אתה נותן לאדם תפקיד של שררה בידיו, זהו בדיוק כמו "הפקד עליו רשע".

ובספר "אוצר אפרים" כתב בשם רבי בצלאל זאב שפרמן, להסביר את דברי "בעל הטורים" על פי הגמרא במסכת יומא (כב, ע"ב) האומרת: כיוון שנתמנה אדם פרנס על הציבור, נתעשר. והנה, אם רוצים להטביע את המילה "עשר" בחותמת, צריכים לכתוב על החותמת "רשע", וכך שהופכים וחותרים מקבלים את המילה "עשר". והיות ששוטר הוא נחשב כמי שנתמנה פרנס על הציבור, לפיכך אמרו: אין אדם מתמנה שוטר למטה, אלא אם כן נעשה רשע מלמעלה, שהרי מעשירים אותו וכשחותמים על מינויו למעלה, חותרים גם על עושרו ובחותמת כתוב "רשע". (מתוך 'זמתוק האור').

אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאֵתֶת לְבַיִת אֲבֹתֵם יַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְּגֵד סָבִיב לְאֵהָל מוֹעֵד יַחְנוּ (ב,ב)
בכנסיה הגדולה הראשונה בה התאספו כל גדולי ישראל לפני כשמונים שנה, קם ממקומו הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל ראש ישיבת חכמי לובלין והעלה את רעיון הדף היומי שהתקבל באהדה בכל קצוות העולם. הרב נשא דברים נלהבים בחשיבות רעיון זה, ובתוך הדברים אמר: בתורה נאמר: **"אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאֵתֶת לְבַיִת אֲבֹתֵם יַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְּגֵד** – בני ישראל באים מעדות שונות ומנהגים שונים, איש על מחנהו ואיש על דגלו. אולם- מה מקשר כל יהודי ויהודי? מה המשותף בין יהודי הבא מאמריקה ליהודי הבא ממרוקו? המשותף הוא הכריז הרב: **"סָבִיב לְאֵהָל מוֹעֵד יַחְנוּ"**! כאשר יהודי נוטל לידי את הגמרא הוא למד לדעת שהמשנה התחברה- בירושלים, הגמרא חוברה בבבל, רש"י כתב את פירושו בצרפת, התוספות חוברו באשכנז, הר"ף נכתב במרוקו והרמב"ם כתב את חיבורו בספרד.. התורה היא המאחדת את כולם!

מעשה באדם שבא לפני הרב ושאל: הקב"ה חנן אותי בבן נחמד אף נעים, הטיל עלי מצוות חינוכו ואת הדאגה לעתידו. ילמדני הרב מה הם השלבים, מה ההדרגה, ומהו הדרך בו אלמד את בני אורחות חיים. ענה הרב: דבר זה מסדר חמשה חומשי התורה למדנו. הסכת ושמע:

החומש הראשון **"בראשית"** בו מעשי אבות סימן לבנים, עונשי האדם הראשון בחטאו, דור המבול בהשחתתם את העולם ואנשי סדום ברשעותם. חיבת האבות הקדושים ושכרם בצדקתם. כך יהיו השנים הראשונות קודש להשרשת מידות טובות, אהבה וחסד, הקניית מורא העונש ומתן שכר. וכמובן דוגמא אישית בגדר **"מעשי אבות סימן לבנים"**. לאחר מכן חומש **"שמות"** מתן תורה, בניית משכן- לעבודת ה'.
חומש **"ויקרא"** עבודת הקרבנות שכנגדם תיקנו חכמינו ז"ל את התפילות. אלו שנות הבחורות בהם ילמד הנער תורה- ויתעלה בעבודת ה' ובתפילה, ועל ידי זה יקנה בסיס חזק ויציב לכל ימי חייו. רק לאחר יסודות יציבים אלו בא חומש **"במדבר"** מסעות- בני ישראל, סביב למשכן יחנו, ובהליכתם היה הארון הולך לפניהם ומיישר את דרכם. כלומר: פרנסה והליכות החיים לאור התורה, סביב למורי ומאורי התורה ובאוריתה. ולבסוף ספר **"דברים"** חומש של חשבון הנפש, כנגד **"ימי הגימלאות"**, בהם יש אפשרות לתקן- טעויות, ולהתעלות יותר בתורה ובעבודת ה'. (עלון 'כולל רב פעלים' גיליון 376).

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהְרֵן וּמֹשֶׁה (ג,א)

"וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהְרֵן וּמֹשֶׁה", ואינו מזכיר אלא בני אהרן, ונקראו **"תולדות משה"** לפי שלמדן תורה, שכל המלמד בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו (רש"י).

שאל פעם אחד מאורחי ישיבת חכמי לובלין את ראש הישיבה - הגאון רבי מאיר שפירא: הלא בית מגוריו של הרב, שוכן בבנין הישיבה. כיצד זה, איפוא, אין הרעש וההמולה העולים מהיכל הישיבה באישון ליל, מפריעים לו לישון, שינה שהוא כה זקוק לה אחרי יום עמוס עבודה בהנהגת הישיבה ובלמוד תורה לתלמידים. ענה לו רבי מאיר: טוחן גר על שפת הנהר וגלגלי טחנתו נעים בכוח זרם המים. שאלו אותו פעם ידידים, כיצד הוא יכול לישון בלילה, והרי רעש המים אינו פוסק ולו לרגע קט. האם רעש גדול זה אינו מפריע לו ואינו מטריד את מנוחתו? השיב הטוחן: כל זמן שהגלגל נע ורועש, יכול אני לישון במנוחה. יודע אני שהטחנה עובדת! רע ומר יהיה גורלי אם הגלגל יחדל פעם לנוע, אז לא אוכל לישון... המשיך רבי מאיר ואמר: כל עוד נשמע קול התורה מהיכל הישיבה, יכול אני לישון את שנתי בלא טרדה ודאגה. לעומת זאת, אם חס ושלום יפסק קול התורה, אז תמלא הדאגה את לבי. רק כאשר תלמידי הישיבה לומדים תורה בשקידה וביגיעה, חש אני שהישיבה ממלאת את יעודה! (עלון 'שביל הפרדס' גיליון 33)

וְכִסּוּ אֶת מְנֻרַת הַמְּאֹר וְאֶת נֹרְתֶיהָ וְאֶת מְלַקְחֶיהָ וְאֶת מַחְתְּתֶיהָ וְאֶת פְּלִי שְׂמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׂרְתוּ לָהּ בָּהֶם(ד,ט)
גורי האר"י כתבו: כי כל ענייני המנורה רמו לתורה הקדושה. חיוב מוטל עלינו לעסוק כעת בתורה יותר מאשר בימי קדם, כיוון שהגאולה תהיה בזכות משה רבנו. הוא יתבע את כבוד התורה, עד שנעסוק בתורה לשמה ממילא נזכה לגאולה. נרמז הדבר בפסוקים שלפנינו: **"אֶת מְנֻרַת הַמְּאֹר"** - היא התורה. **"וְאֶת נֹרְתֶיהָ"** - כל האורות שנגלו במתן תורה יחזרו ויתגלו כעת בשנית, ועת רצון היא לאדם לקבל על עצמו ללמוד ולהגות בתורה הקדושה. יש שפירשו **"וְאֶת נֹרְתֶיהָ"** - אלו תלמידי החכמים המאירים בתורה, צריך לכבדם לכבוד ה' כדי שיורו לעם להפרישם מאיסור. **"וְאֶת מְלַקְחֶיהָ"** - ישים האדם נגד עיניו שכר התורה, לקח טוב עץ החיים היא למחזיקים בה. על ידי עסק התורה יזכו כלל ישראל לגאולה, ועוד בכוח התורה להיות תיקון ללשון הרע. והרי לא נברא האדם בעולם הזה לרדוף אחר תענוגי העולם הזה והבליו חלילה. **"וְאֶת מַחְתְּתֶיהָ"** - מחתות גחלי אש, אלו אותם עונשים לעמי הארץ, ומבזי תלמידי החכמים, ומייקרים אליליהם והולכים אחר שרירות

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

ותאוות ליבם. "וְאֵת פֶּלַי פְּלִי שְׁמֹנֶה" - פְּלִי בגימטריה **שישים** כנגד שישים מסכתות, אשר ישבתו לה' לשכינה ויקרבו את קץ הגאולה. כל זאת ישם האדם מול עיניו בזמן שייזכר ברמזי המנורה, מתוך כך יגיע לחיזוק בתורה ובקירוב הגאולה. (פניני החיד"א (דף יז-יח) - כסא דוד)

המיוחדות של כל יהודי זה ההשתוקקות שלו לתורה הקדושה (הרב משה דיין שליט"א)
פרשת במדבר נקראת לפני חג השבועות, ובמפרשים עומדים לבאר שיש קשר בין פרשה זו לבין החג, ופרשה זו משמשת לנו כהכנה לחג הקדוש. דבר זה נמצא בכמה ענינים בפרשה ובמדרשי חז"ל. במדרש רבה (פרשה א) שאלו חז"ל: למה במדבר סיני? מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה, באש, ובמים, ובמדבר, באש מנין 'והר סיני עשן כולו' ובמים מנין 'גם שמים נטפו, גם עבים נטפו מים' ובמדבר מנין 'וידבר ה' אל משה במדבר סיני'. ולמה ניתנה בג' דברים הללו אלא מה אלו חנם לכל באי העולם כך דברי תורה חנם הם שנאמר 'הוי כל צמא לכו למים'. עד כאן.

בספר 'באר התורה' מבאר כוונת חז"ל שהתורה נתנה במים, הוא על דרך מה שאמרו חז"ל (במדרש שיר השירים) נמשלו דברי תורה למים, מה מים אם אין האדם צמא, אינם ערבים לגופו. כך דברי תורה אם אין האדם עייף בה אינה עריבה בגופו. ע"כ. למדנו מדברי חז"ל אלו שבכדי שנוכח שדברי תורה יהיו מתוקים לנו צריך האדם להשתוקק להם, וכמו המים שההנאה מהם רק כאשר יש לאדם את הצמאון, אז הוא נהנה מהם, אבל בלא צמאון אין שום עריבות למים, כך גם בתורה, אדם שלא צמא לדברי תורה, לא מרגיש שום עריבות בתורה.

כעין דברים אלו כותב בספר **'מאור עינים'** (פרשת אמור) מבאר מדוע סיבב הקב"ה את נתינת התורה רק לאחר מט' יום, ולא נתנה מיד בצאתם ממצרים. ומסביר שהקב"ה המתין פרק זמן של צמאון לקראתה, כדי לחבב את התורה בעיני ישראל. כי ככל שהאדם מתאוה ונכספה נפשו אל הדבר כך הוא יותר מחבבו ומעריכו. ובמדרש (שיר השירים) דורשים חז"ל את הפסוק "הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה" על מ"ט ימי הספירה שהם בגימטריא 'ודגלו' שהם הכנה לקראת בית היין, הוא הר סיני. כלומר שימי הספירה מביאים אותנו לבית היין שהיא מתן תורה. והיינו שלקראת שבועות עומדים אנו על פתח בית היין של חג מתן תורתנו לאחר ודגלו עלי אהבה מ"ט ימי צמאון וערגה. ובוה מבארים מדוע החג נקרא 'שבועות' שאינו שם עצמי, אלא על שם השבועות שמתכוננים אליו וצמאים לקראתו. כי עיקרו של החג הוא ההכנה אליו.

דבר נוסף אנו מוצאים בפרשה, הקב"ה מצוה את משה רבינו למנות את בני ישראל כמו"ש 'שאו את ראש בני ישראל למשפחותם לבית אבותם' וכתב רש"י מתוך חיתתו לפניו מונה אותם כל שעדה. ע"כ. מבאר בספר 'מקדש הלוי' הרי לפנינו שספירה זו באה מתוך חביבות עם ישראל, אך יש בה גם תואר מיוחד 'שאו את ראש' במילים אלו קבל כל אחד מישראל חשיבות עצמית שהוא נחשב 'ראש', שכן הראש הלא הינו החלק העיקרי שבגוף האדם, ובהוראת ה' יתברך למשה למנות את ראשי בני ישראל הוא ביקש להורות לנו כי לכל איש ישראלי ישנה חשיבות של ראש, וכל אחד הוא עולם מלא בפני עצמו. כמו כן יכולים אנו אף למצוא רמז לדברים במילים 'במספר שמות' שכן כידוע לכל דבר שנברא בעולם ישנה מטרה ותכלית אשר באה לידי ביטוי בשם שהוענק לו. לפיכך מצוה הקב"ה למנות את בני ישראל במספר שמות כלומר להתבונן בשמו המרמז על תפקידו של כל אחד מישראל, ובכך תובהר חשיבותו ומעלתו של כל יחיד מישראל, אשר יש לו תפקיד נכבד משל עצמו בעולם ובתיקונו. ידיעה זו חשובה לנו כהכנה לקבלת התורה, שכן לכל יהודי יש לו את חלקו המיוחד לו בתורה זו.

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון אמיר וענבל בני פנינה, הילה בת אסתר, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה, שגיב בן רותי. **הצלחה ופרנסה טובה:** לשגיב בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, לירון בן פנינה **לרפואה שלמה:** אהרון רפאל בן רבקה, ציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, שרה בת תמרה, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה.

לעילוי נשמת: בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל.